

Onderwerp: Klacht geluidsoverlast omgeving Westzaan Zuid en Nauerna

Geachte burgemeester en wethouders,

Met deze brief dienen wij bij u een klacht in over de geluidsoverlast vanuit havengebied Westpoort in Amsterdam.

Het welzijn en de volksgezondheid van de bewoners in delen van Zaanstad staat onder hoge druk. Het gaat om de buurten die grenzen aan het Noordzeekanaal: Zaandam-Zuid, Westzaan-Zuid en Nauerna en gelegen zijn binnen of net buiten de geluidzone. De geluidsoverlast ontstaat vrijwel geheel vanuit kavels in Westpoort en wordt thans veroorzaakt door een beperkt aantal zeeschepen die 's nachts laden en lossen.

Door de vele onderbroken nachten zijn bewoners ziek geworden en ervaren stress. Wij zijn ten einde raad en moegestreden. Ook omdat de vele gesprekken, telefoontjes, klachten en meldingen tot niets leiden en erger nog: dat blijkbaar niemand erover gaat en daar bestuurlijk en/of politiek aanspreekbaar en verantwoordelijk voor is.

Wij doen een dringend appel op u om te kiezen voor het welzijn van bewoners. De enige optie die wij nog zien, is dat onze huizen zo geïsoleerd worden dat wij weer een normaal slaapritme kunnen opbouwen in plaats van verder ziek worden. En hierbij kijken wij naar u.

Hieronder lichten wij toe wat er heeft gespeeld sinds 2013 en wat de impact daarvan is op ons als bewoners. De kern is dat plannen niet – zoals beloofd- geoptimaliseerd zijn en dat regels over het geluid vanaf schepen niet werden nagekomen.

Wij verwijzen met name naar "Overwegingen in besluiten tot vaststelling hogere waarden industrielandbouw vanwege het industrieterrein Westpoort in het kader van het Provinciaal inpassingsplan aanpassing geluidszones Westpoort en HoogTij" van de Provincie Noord-Holland, kenmerk 520443/520446 en bestemmingsplannen hogere waarden van Zaanstad en Amsterdam, waarin bij de bepaling van de gewijzigde geluidzone "rekening gehouden wordt met het nestgeluid van schepen."

Nieuwe geluidsruimte voor economie, maar in de praktijk onvoldoende oog voor geluidsbelasting inwoners

In 2013 is de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 (verder: visie NZKG) vastgesteld, waarmee een intensivering van het gebruik van de bestaande havengebieden wordt nagestreefd. Destijds bleek dat de beschikbare geluidsruimte binnen de vastgestelde geluidszones behorend bij HoogTij en Westpoort onvoldoende was om de gewenste groei te faciliteren. Daarom zijn in 2015 met een provinciaal inpassingsplan (verder: het PIP) de geluidszones van HoogTij en Westpoort vergroot.

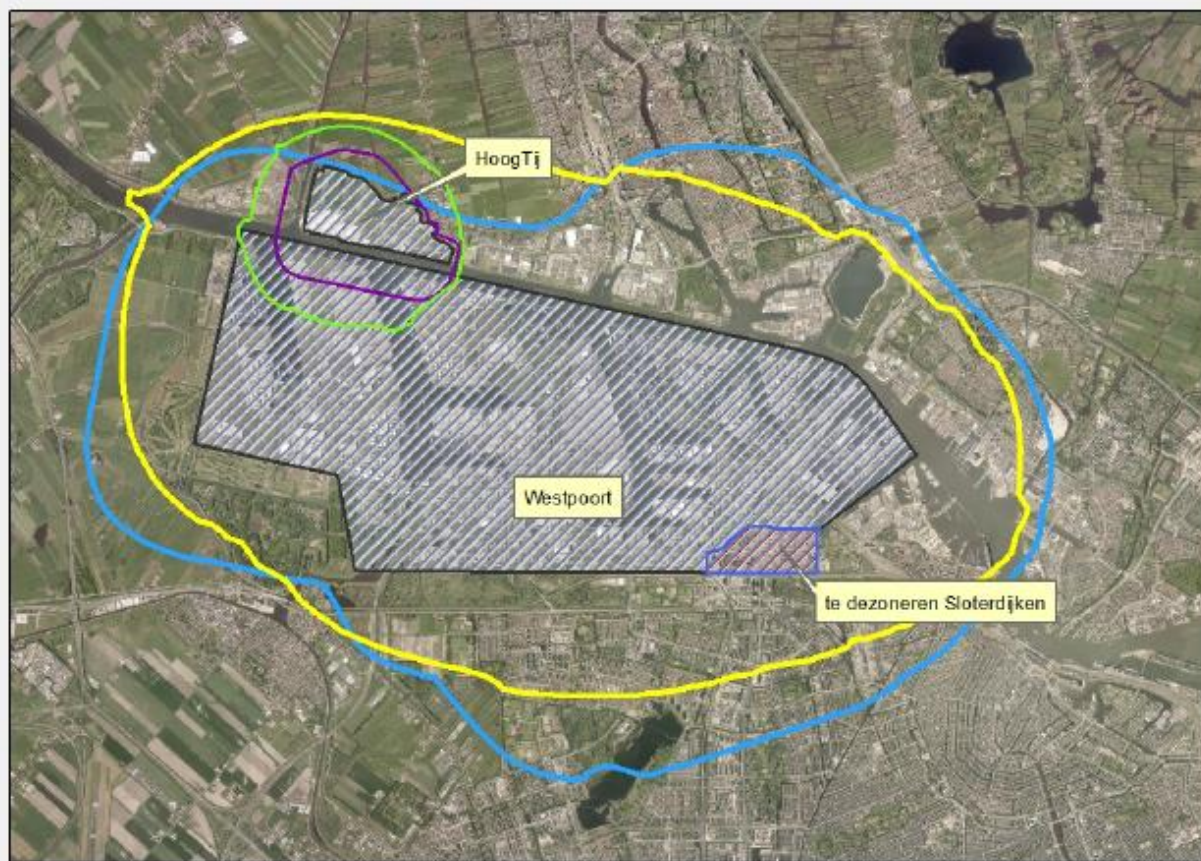
Hierdoor is er nieuwe geluidsruimte ontstaan voor de ontwikkeling van beide industrieterreinen, maar is ook een groter gebied binnen de geluidszones komen te liggen. De regionale partners (provincie Noord-Holland, Havenbedrijf Amsterdam, Omgevingsdienst NZKG (verder: OD), gemeente Zaanstad en gemeente Amsterdam) willen voorkomen dat in de toekomst de geluidszones opnieuw uitgebreid moeten worden. Daarom is in het uitvoeringsprogramma van de visie NZKG afgesproken mogelijkheden te verkennen om de beschikbare geluidsruimte binnen de geluidszones te verdelen en juridisch te borgen, zodat voor alle kavels voldoende geluidsruimte beschikbaar blijft.

Het bestuur koos voor een Geluidverdeelplan, hogere geluidsbelasting

De keuze voor een Geluidverdeelplan had drie hoofdredenen. 'Voorkomen van een hogere geluidsbelasting op gevels van woningen' bleek helaas niet een van deze redenen, want dat is geen onderwerp in het plan. Wel:

- effectieve invulling van de beschikbare geluidsruimte op industrieterrein HoogTij
- voorkomen van toekomstige uitbreiding van de geluidzone
- transparantie en rechtszekerheid

In de afbeelding hieronder is te zien dat er met de uitbreiding meer (woon)gebied binnen de grenzen van de geluidzones is komen te liggen. Concreet betekent dit dat er op meer gevels van woningen (en andere geluidsgevoelige objecten) een hogere geluidsbelasting van de industrieterreinen is toegestaan dan voorheen. Daar heeft de Provincie Noord-Holland in overleg met Amsterdam en Zaanstad in 2014 onderzoek naar laten verrichten. In Zaanstad zijn in de daarna volgende jaren ongeveer 450 woning voorzien van geluidsisolatie. De praktijk is dat gedurende de daarop volgende jaren de geluidsdruk vanuit Westpoort gegroeid is met mogelijke overschrijding van de vastgestelde normen. Bij ons rijst de vraag of hiernaar langdurig voldoende controle en handhaving bestaat.

Nestgeluid schepen: er zijn plannen en afspraken, maar 'niemand gaat erover'

In het geluidsplan staan wel onder andere plannen en afspraken over het nestgeluid van schepen. Maar als bewoners geluidshinder ondervinden geeft geen enkele instantie 'thuis'. Hieronder leest u allereerst wat de afspraken rondom geluidsbeperkende maatregelen zijn. En vervolgens leest u een greep uit 'van-het-kastje-naar-de-muur'-ervaringen van bewoners.

Afspraken rondom geluidsbeperkende maatregelen

Met iedere aanvraag dient te worden aangetoond dat binnen het beschikbare geluidsbudget de geluidsemissie vanwege een activiteit is beperkt door geluidsmaatregelen te nemen die bedrijfseconomisch haalbaar zijn. Onder mogelijke geluidsbeperkende maatregelen wordt ten minste verstaan:

- het toepassen van stille technieken (waaronder het toepassen van elektrisch materiaal, walstroom, geluiddempers, etc.)
- het optimaliseren van de terreinindeling om de geluidsemissie te beperken
- het optimaliseren van de bedrijfsvoering in relatie tot de geluidsnormen voor de avond en de nacht
- het optimaliseren van de bedrijfsvoering in relatie tot de aangevraagde activiteiten en capaciteiten
- alle andere maatregelen die mogelijk zijn om de geluidsuitstraling te beperken

Als ondanks deze inspanningen de activiteiten niet inpasbaar blijken te zijn binnen het beschikbare geluidsbudget, of wanneer de kosten van de maatregelen afgezet tegen het financieel draagvlak van

het bedrijf niet haalbaar zijn (bedrijfseconomische haalbaarheid), kan een verzoek worden gedaan voor het toekennen van een deel van de beschikbare geluidsreserve voor een bepaalde activiteit. Een aanvraag voor het toekennen van een deel van de geluidsreserve voor een activiteit bevat ten minste een beschrijving van de bovenmatige akoestische maatregelen die nodig zijn om te kunnen voldoen aan het geluidsbudget en de kosten daarvan.

Daarnaast moet uit de aanvraag blijken dat aanvullend geluidmaatregelen niet te vereisen zijn vanwege aantoonbare onevenredige of verstrekkende gevolgen voor de bedrijfsvoering (zoals bijvoorbeeld het beperken van werkzaamheden in de nachtperiode, onevenredig hoge kosten van geluidmaatregelen, gevolgen voor de bedrijfsprocessen of andere aantoonbare redenen) en dat de aangevraagde activiteiten in overeenstemming zijn met de activiteiten die mogelijk zijn binnen het oppervlak van de inrichting c.q. de kavel.

De genoemde uitzondering op de regels voor een vergunning lijkt ons inziens op gespannen voet met het PIP en daarvan afgeleide gemeentelijke geluid-inpassingsplannen. Een vergunning dient gebaseerd te zijn op overheidsregels en daar kan omwille van bedrijfseconomische haalbaarheid nimmer een afwijkende uitzondering voor worden gemaakt.

Van-het-kastje-naar-de-muur-ervaringen: contactpogingen van bewoners leveren niets op

Wat is er uiteindelijk terechtgekomen van al deze plannen en afspraken over geluid vanaf schepen, en in de ontwikkeling van de economie op de verschillende kavels? De gemeente Amsterdam wist dat deze ontwikkeling concreet zou betekenen dat er op meer gevels van woningen (en andere geluidsgevoelige objecten) een hogere geluidsbelasting van de industrieterreinen werd toegestaan dan voorheen.

Het optimaliseren en de afspraken die gemaakt zijn, worden niet nagekomen. Daarnaast is de vraag of dit voldoende is om op een goede en gezonde manier te kunnen wonen in dit gebied.

Het welzijn van de bewoners in Westzaan Zuid en Nauerna staat onder druk. Door de vele onderbroken nachten zijn bewoners ziek geworden en ervaren stress. Volwassenen die slecht slapen hebben een verhoogd risico op obesitas, diabetes, kanker, coronaire hartziekte, beroerte, depressie en dementie. Er zijn aanwijzingen dat slechte slaap bij jongeren risico's geeft op obesitas en andere groeistoornissen, slechter cognitief functioneren en gedragsproblemen.

Wij zijn ten einde raad en moegestreden. Ook omdat de vele gesprekken, telefoontjes, klachten en meldingen tot niets leiden en erger nog: dat blijkbaar niemand erover gaat. Een paar voorbeelden:

- **GGD Zaanstreek-Waterland en GGD Amsterdam:** zij erkennen dat slecht slapen, slecht voor de gezondheid is en kunnen niets doen.
- **Omgevingsdienst Noordzeekanaal:** belt terug na klachten en vertelt heel vriendelijk dat zij gaan over gebouwen en niet over schepen.
- **Scheepvaartinspectie Den Haag:** onze klacht is besproken en ook zij geven aan verder niets voor ons te kunnen doen. Zij verwijzen naar de Omgevingsdienst.
- **Inspectie Leefomgeving en Transport:** verwijst ook naar de Omgevingsdienst, want zij kunnen niets voor ons doen.
- **Port of Amsterdam:** wij hebben voorgesteld een commissie in te richten met bewoners en Port of Amsterdam. Een externe ingehuurd en rapport opgesteld. Diverse gesprekken gevoerd. Zij geven terug uiteindelijk ook niets te kunnen doen. Zij gaan wel gesprekken aan met rederijen, maar hebben geen juridische of handhavingsmogelijkheden. 'Het ontbreekt aan concrete wet- en regelgeving', is bijvoorbeeld één van de reacties.
- **Politie:** de politie in Amsterdam kan niets doen aan omgevingsgeluiden. De straatraces op de Siciliëweg die ons regelmatig wakker houden, vormen vaak een te grote groep voor de politie. Gesprekken om deze straat anders in te richten lopen op niets uit.
- **De politiek in zowel Zaanstad als Amsterdam** is op de hoogte, maar onderneemt tot nu geen actie. De gemeente Zaanstad verwijst bij klachten ook naar de Omgevingsdienst.
- **Gebiedsmanagement Amsterdam:** wij wilden een groepsgesprek organiseren met alle ondernemers Havengebied over 'wat voor buur wil je zijn' en geeft aan hier geen actie op te ondernemen.

Wij hebben veel geprobeerd en proberen nog steeds iets in gang te zetten. Helaas zonder resultaat. Ondanks de afspraken over het Nestgeluid die door alle regionale partners zijn gemaakt (provincie Noord-Holland, Havenbedrijf Amsterdam, Omgevingsdienst NZKG, gemeente Zaanstad en gemeente Amsterdam) hebben wij ervaren dat dit wens-afspraken zijn, waar blijkbaar wet- en regelgeving

ontbreekt om daadwerkelijk iets te doen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een principe dat in onze omgeving kennelijk nog ver te zoeken is, waar het gaat om geluidproductie van schepen.

Ook ons 'omdenken' vindt geen voedingsbodem

Wij hadden de hoop om met alle bedrijven in gesprek te gaan over inhoud, proces, interactie en relatie. Helaas gaan de contacten steeds uitsluitend over de inhoud of het proces: echte interactie en emotie blijven achterwege. Een wezenlijk gesprek voeren over: hoe zou u zich voelen als u zo vaak slecht slaapt? Probeer maar eens ieder uur uw wekker te zetten en probeer na een paar uur maar weer in te slapen. Hoe zou u zich voelen na een week?

Wat kan er nog wel?

Oplossingen te vinden voor de geluidsoverlast van afgemeerde zeeschepen. Bijvoorbeeld door in geval van deze geluidsoverlast 's nachts de bronactiviteiten te verbieden, zodat deze nachtelijke geluidsoverlast voortaan afwezig is.

De enige andere optie die wij nog zien, is dat onze huizen zo geïsoleerd worden dat wij weer een normaal slaapritme kunnen opbouwen in plaats van verder ziek te worden. De taak ligt ons ziens bij het bevoegd gezag hiertoe, de gemeente Amsterdam, om een project te starten tot onderzoek voor welke woningen en woonwijken geluidwerende maatregelen nodig zijn en in overleg met de bewoners voor kosten van Amsterdam deze maatregelen uit te voeren.

U heeft gezamenlijk, provincie Noord-Holland, Havenbedrijf Amsterdam, Omgevingsdienst NZKG, gemeente Zaanstad en gemeente Amsterdam gekozen voor de groei van de economie, maar is niet toegekomen om voldoende te zorgen voor bewoners, die last kunnen hebben van de gevolgen van deze groei.

Wij dienen bij u een klacht in, omdat niet toegekomen is naar het welzijn van genoemde bewoners om te zien en uw diensten en partners keer op keer mogen zeggen 'daar zijn wij niet van' of 'wet- en regelgeving ontbreekt'.

Wij zien graag binnen 6 weken een reactie op onze klacht tegemoet.

Met vriendelijke groeten,
Namens: VvE Vicomte, VvE Pakhuis de Dekker, Werkgroep met bewoners geluid Havengebied, Vereniging Dorpscontact Westzaan, met ondersteuning door Belangengroep Nauerna.

Vereniging Dorpscontact Westzaan

PS: deze brief is gestuurd naar:

Provinciehuis, Tav Jeroen Holthof, Gemeente Amsterdam burgemeester, Gemeente Zaanstad
College van B&W, Omgevingsdienst Tav de directie Loes de Maat, Port of Amsterdam T.a.v.
klachtencoördinator.